

Obsah

Úvod.....	9
1 Venkovské mikroregiony	19
1.1 Současnost Hlučínska a Království a vymezení venkovskosti....	19
1.1.1 Popis mikroregionů	19
1.1.1.1 Sdružení obcí a místní akční skupina: Hlučínsko	19
1.1.1.2 Sdružení obcí a místní akční skupina: Království	27
1.1.1.3 Srovnání hlučínské a královské současnosti	32
1.1.2 Vymezení venkovskosti Hlučínska a Království	51
1.1.2.1 Funkční definice venkova	52
1.1.2.2 Sociální reprezentace venkova	62
1.2 Proměny mikroregionů dle statistických ukazatelů	79
1.2.1 Demografické proměny populace	80
1.2.2 Proměny zaměstnanecké struktury	88
1.2.3 Proměny náboženství	90
1.2.4 Proměny rodinného života	93
1.2.5 Proměny vzdělanostní struktury	99
1.3 Závěr	103
2 Sociálně-historický kontext proměn každodennosti	107
2.1 Padesátá a šedesátá léta	110
2.1.1 Pozemková reforma a orientace na těžký průmysl	110
2.1.2 Kolektivizace zemědělské výroby a zánik tradiční vesnice	112
2.1.3 Počátky přibližování životních podmínek venkova městu	117
2.2 Sedmdesátá a osmdesátá léta	119
2.2.1 Rozmach industrializace zemědělské výroby	119

2.2.2	Sbližování pracovních a životních podmínek venkova a města	121
2.2.3	Paradoxy socialistické konzumní společnosti.....	123
2.3	Od devadesátých let do současnosti	125
2.3.1	Transformace zemědělství po roce 1989.....	125
2.3.2	Současný venkov	130
2.4	Diskuse a závěry	136
3	Metodika kvalitativního výzkumu	140
3.1	Každodennost jako heuristický pojem.....	143
3.2	Scénář polostrukturovaného rozhovoru	148
3.3	Výběr případů a způsoby získávání respondentů.....	150
3.4	Kontext rozhovoru.....	152
3.5	Sebereflexe výzkumníka.....	158
3.6	Etapy výzkumu.....	160
3.7	Analýza a interpretace kvalitativních dat.....	161
4	Proměny venkovské každodennosti	164
4.1	Proměny vzorce získávání obživy.....	167
4.1.1	Selství	168
4.1.1.1	Tradiční sociální struktura vesnice.....	168
4.1.1.2	Zemědělství.....	173
4.1.1.3	Soběstačnost vesnice.....	180
4.1.2	Námezdní práce a velkovýroba.....	182
4.1.2.1	Kolektivizace zemědělství a konfiskace živností	182
4.1.2.2	Kolektivizovaná zemědělská výroba	189
4.1.2.3	Práce v průmyslu a ve službách.....	202
4.1.3	Velkovýroba a nové selství.....	206
4.1.3.1	Restituce a privatizace	207
4.1.3.2	Podnikání v zemědělství po 1989	214
4.1.3.3	Práce, podnikání a služby	228
4.2	Proměny vzorce domácího života.....	231
4.2.1	Hmotný rámec domácích činností.....	231
4.2.1.1	Dispozice domů a technické vybavení do 60. let.....	232
4.2.1.2	Renovace domů a technického vybavení od 60. let	237

4.2.1.3 Zařízení domů a předměty dlouhodobé spotřeby	242
4.2.2 Domácí činnosti: rutiny jako rituály každodennosti	245
4.2.2.1 Samozásobitelství a domácí hospodářství	246
4.2.2.2 Příprava jídla a stravovací zvyklosti	254
4.2.2.3 Spaní a praní	264
4.2.2.4 Hygienické rutiny	266
4.2.3 Sváteční rituály jako vybočení z každodennosti	268
4.2.3.1 Vánoce	270
4.2.3.2 Svatba	272
4.2.3.3 Pohřeb	275
4.2.3.4 Svěcení neděle	278
4.3 Paradigmatický model proměn venkova a venkovské každodennosti	281
Závěr	288
Použitá literatura	294
Summary	309
Seznam tabulek a grafů	319
Přílohy	325
Příloha 1 Obrázky	326
Příloha 2 Tabulky ke kapitolám 1 a 2	330
Příloha 3 Fotografie	342
Příloha 4 Scénář polostrukturovaného rozhovoru	362
Příloha 5 Struktura respondentů dle základních demografických charakteristik	363
Příloha 6 Schéma sociální reprezentace venkova	364
Příloha 7 Model proměn venkova a venkovské každodennosti	365
Rejstřík jmenný	366
Rejstřík věcný	369